

[Weikop.]

mes for valutalovforslaget. Med hensyn til toldlovsforslaget må jeg personlig med de begrundelser, jeg her har givet, undlade at stemme.

A. C. Normann: Jeg vil gerne, ligesom enkelte andre talere har gjort det, først gøre et par bemærkninger i anledning af, at partiet venstre har foretrukket at holde sig uden for al medvirken ved behandlingen af disse lovforslag. Også jeg har undret mig over, at partiet ikke mente at kunne deltage i lovforslagenes vedtagelse. Det undrede mig ganske særligt, da jeg nu for lidt siden hørte det ærede medlem hr. Anker Lau udtale, at hvis handelsministeren havde opretholdt sit oprindelige forslag, så kunne „vi“ — det vil sige venstre — have stemt for lovforslaget. Det er nemlig noget, som ikke er blevet sagt til det høje folketing før, og det er heller ikke blevet sagt i udvalget; det blev ikke engang sagt ved lovforslagets første behandling, da det jo netop havde den skikkelse, som venstre ville have stemt for, efter hvad det ærede medlem hr. Anker Lau for lidt siden oplyste. Havde vi vidst, at venstre var så snublende nær ved at beslutte sig til at vippe over på regeringens linje, kunne vi dog måske have talt om nogle enkeltheder, men denne mulighed har venstre altså heller ikke i denne situation ønsket at udnytte.

Der kom i øvrigt under de to tidligere behandlinger også fra venstres side megen glæde til orde over, at vi nu nåede frem til dette økonomiske tæbrud i forhold til den så længe fastlåste handel. Da det ærede medlem hr. Anker Lau talte om det 28 år gamle erhvervspolitiske system, som nu stod for fald, sporedes det, at det ærede medlem betragtede dette som en historisk begivenhed, og der kom i de to venstre-ordføreres tale til orde en rigtig forståelse af, at efter en 28 års beskyttelsesperiode ville for meget gå i stykker, hvis båndene løsnedes på én gang.

En del virksomheder ville i så fald komme i store vanskeligheder, men ville sikkert kunne reddes, hvis de fik en overgangsperiode på et par år eller tre til omstilling til de nye forhold. I mangel en branche vil virksomheder, der arbejder for dyrt, nu prøve at redde sig i kraft af det fine ord

strukturrationalisering, der jo blot betyder, at de vil søge at træffe aftale om at dele produktionen sådan, at ikke hver enkelt fabrik fremstiller alle varearter, men kun dem, som den enkelte virksomhed er bedst indrettet på, medens den overlader til kolleger at fremstille andre varer. Når hver enkelt virksomhed i en bestemt branche går over fra mange varearter med små oplag inden for hver enkelt til få varearter med store oplag, bliver produktionen billigere, virksomhederne mere konkurrencedygtige. Det er denne procedure, virksomhederne behøver en vis tid til at indrette sig på; det gælder i hvert fald for områder, hvor vi ikke er så forfærdelig stærkt rationaliserede. En sådan omstilling tager jo nogen tid, og jeg har forstået, at alle partier, også venstre, erkendte dette.

Det ville være interessant, om venstres ordfører ville sige os, hvad det er for overflytninger til 3 års overgangslisten, man er bange for. Nu ser vi venstre langt til højre for de konservative. Medens de konservative har besluttet sig til at være med i disse skelsættende afgørelser, står vi over for at skulle gennemføre det største økonomiske frigørelsesværk i mands minde uden om venstre, og uden at venstre har benyttet sin adgang til at præge loven i den retning, som venstres vælgere har bemyndiget partiet til. Det ærede medlem hr. Henry L. W. Jensen anvendte den vending, at venstre har deltaget med liv og sjæl i arbejdet for frigørelsesværket. Ja, dette med sjæl lader sig ikke så let kontrollere, men jeg tør sige, at liv har vi ikke mærket så forfærdelig meget til i udvalget.

Det er med ulyst, jeg vender tilbage til venstres passivitet — jeg understreger passivitet — eller det, der var værre i toldforhandlingerne. I nogle tilfælde modvirkede partiets medlemmer stærkt toldreduktioner. Men dette har vi måske fået talt ud om ved lovforslagets anden behandling.

Når vi taler om frigørelse, tænker vi jo på valutaloven og de mange varers overførsel til friliste eller til liberalisering i løbet af en 3 års periode. Venstre kunne have brugt sin adgang til at præge loven med det resultat, at denne i højere grad var kommet til at svare til de ønsker, venstres vælgere nærer om handelens frigivelse.

I øvrigt synes jeg, det var meget glæde-